

enkelte skifteretter i hele perioden 1999-2001 kan placeres væsentligt over eller under landsgennemsnittet.

Konkursrådet bemærker i den forbindelse, at de statistiske oplysninger kan give et indtryk af, at ensartede begæringer om gældssanering muligt vurderes forskelligt afhængigt af, hvor i landet sagen behandles, hvilket efter Konkursrådets opfattelse ikke er hensigtsmæssigt. Konkurslovens § 197, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, bør derfor efter rådets opfattelse præciseres med henblik på at opnå en mere ensartet praksis i sager om gældssanering.

Rådet peger i den forbindelse på, at gældssaneringsreglerne i Norge og Finland er udformet anderledes end i Danmark, idet reglerne om, hvilke forhold der skal lægges vægt på ved den skønsmæssige vurdering af, om der skal meddeles gældssanering, indeholder en liste over omstændigheder, der normalt udelukker gældssanering, selv om den økonomiske betingelse er opfyldt.

Konkursrådet har overvejet, om konkurslovens § 197, stk. 2, bør udbygges, således at det ved en opregning i lovtæksten yderligere præciseres, hvilke omstændigheder der skal lægges vægt på ved bedømmelsen af, om der skal afsigelse kendelse om gældssanering.

Konkursrådet er imidlertid af den opfattelse, at et sådant udgangspunkt i realiteten vil være meget lig den nugældende bestemmelse og ikke vil være dækkende for retstilstanden, sådan som den har udviklet sig siden reglernes indførelse. Der foretages i dag fortsat en afvejning af de hensyn, der taler for og imod, at skyldneren skal meddeles gældssanering, men balancepunktet mellem de forskellige hensyn har tilsyneladende ændret sig, således at retsstillingen på grundlag af retspraksis i dag – uanset ordlyden af konkurslovens § 197, stk. 1, nr. 2 – nærmest kan beskrives sådan, at hvis skyldneren er håbløst forgældet, stilles der ikke særlige krav om tilstedeværelsen af yderligere forhold, der positivt kan begrunde, at gældssanering meddeles.

Konkursrådet nævner som en anden mulighed, at man kan søge at indsnævre grænserne for det skøn, der skal udøves efter konkurslovens § 197, ved i lovtæksten at opstille en række omstændigheder, som udtrykkeligt udelukker gældssanering. Den nuværende retspraksis viser imidlertid, at der ikke forekommer omstændigheder, der for bestandig udelukker gældssanering, men at gældssanering vil kunne opnås en passende årrække efter, at det forhold vedrørende gældsstiftelsen, der udelukker gældssanering, har fundet sted.

En ændring af § 197 bør derfor efter Konkursrådets opfattelse udformes således, at der fortsat er et skønsmæssigt element ved skifterettens vurdering af, om der skal meddeles gældssanering, hvilket i realiteten indebærer en mellemløsning mellem de to ovennævnte skitserede muligheder, således at visse omstændigheder, der nærmere skal angives i loven, normalt vil udelukke gældssanering.

En sådan ændring af udgangspunktet for at meddele gældssanering vil efter Konkursrådets opfattelse lægge sig tæt op ad gældende ret, således som retsområdet har udviklet sig.

En ændring af udgangspunktet som anført og en samtidig præcisering af de omstændigheder, som normalt bør føre til, at der ikke meddeles gældssanering, vil efter Konkursrådets opfattelse kunne medvirke til, at praksis bliver mere ensartet, og at afgørelserne dermed i højere grad bliver forudsigelige, end det synes at være tilfældet i dag.

Ved at præcisere indholdet af det skøn, der fortsat skal udøves af domstolene, kan der imidlertid være en risiko for, at systemet gøres for »firkantet« og ufleksibelt. En opregning af omstændigheder, som normalt bør føre til, at gældssanering udelukkes, må derfor efter Konkursrådets opfattelse ikke ses som en form for »facitliste«, således at det automatisk vil føre til gældssanering, hvis der ikke i den enkelte sag er forhold, som udtrykkeligt er omfattet af udelukkelsesgrundene. Det er således ikke hensigten, at der skal slutes modsætningsvist fra listen af omstændigheder, der ikke udtømmende angiver de omstændigheder, der kan hindre gældssanering. Dette ville i givet fald kunne medføre urimelige og stødende afgørelser.

Konkursrådet bemærker samtidig, at hensigten med den foreslåede ændring ikke er at udvide eller indskrænke det område, inden for hvilket der efter gældende ret gives gældssanering. Gældssaneringsinstituttet er efter Konkursrådets opfattelse generelt accepteret af kreditorerne og samfundet i øvrigt. De grunde, som førte til etablering af gældssaneringsinstituttet, er fortsat til stede, og de erfaringer, der er gjort siden reglernes ikrafttræden i 1984, taler efter Konkursrådets opfattelse ikke for at ændre det generelle område for gældssanering i udvidende eller indskrænkende retning – men nok for en præcisering af regler herom. Konkursrådet bemærker i øvrigt, at den foreslåede ændring af konkurslovens § 197 giver mulighed for en fortsat videreudvikling af praksis vedrørende gældssanering.

Konkursrådet foreslår, at de omstændigheder, der bør nævnes i lovtæksten, og som i almindelighed skal udelukke gældssanering, er, at skyldnerens økonomi-